

Bazy Danych i Usługi Sieciowe

Modelowanie związków encji

Paweł Daniluk

Wydział Fizyki

Jesień 2011

Modelowanie

Modelowanie polega na odwzorowaniu obiektów świata rzeczywistego w systemie informatycznym(bazie danych).

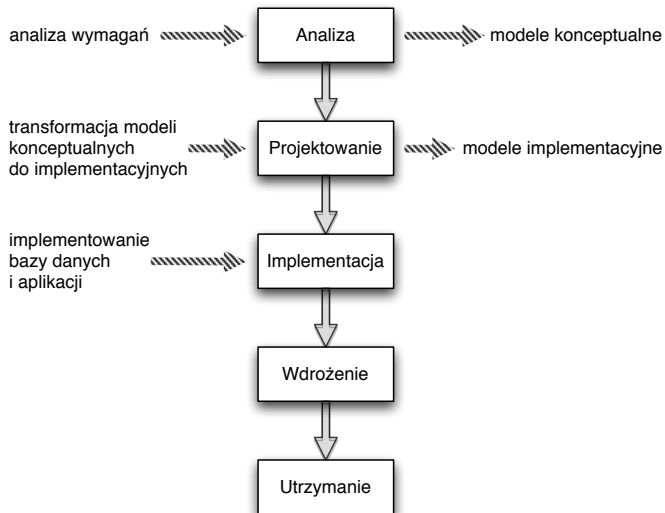
Modele konceptualne

- uniwersalne
- niezależne od modelu implementacyjnego
- np. model związków encji

Modele implementacyjne

- wykorzystywane do implementacji modeli konceptualnych
- np. model relacyjny

Cykl projektowy

Świat rzeczywisty

- Obiekty materialne:
  - ▶ towary, samochody, budynki
  - ▶ zasoby ludzkie (pracownicy, klienci)
- Obiekty niematerialne:
  - ▶ zdarzenia
  - ▶ stany rzeczywistości (np. stan konta)

Encja

Encja (ang. *entity*)

Reprezentacja obiektu (materialnego lub niematerialnego) stosowana przy modelowaniu danych.

Zbiór encji

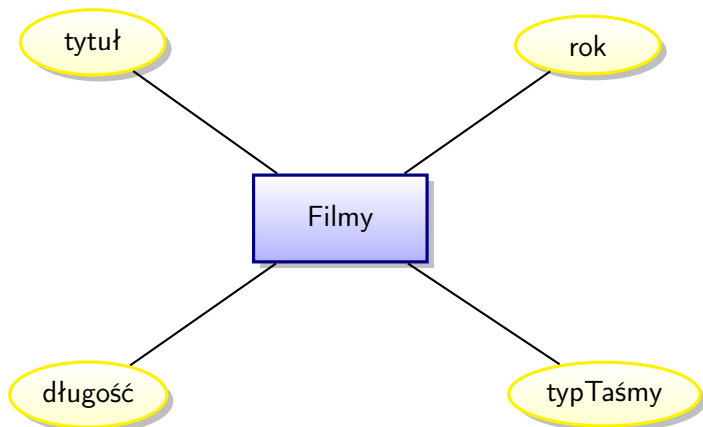
Kolekcja podobnych encji tworzy zbiór. Ze zbiorem encji związane są atrybuty opisujące zawarte w nim encje.

Przykład

Każdy film stanowi encję. Zbiór filmów jest zbiorem encji. Zbiór encji *Filmy* może mieć następujące atrybuty:

- tytuł
- rok
- długość

Encja c.d.

- Zbiory encji oznacza się prostokątami.
- Atrybuty oznacza się owalami.

Związki

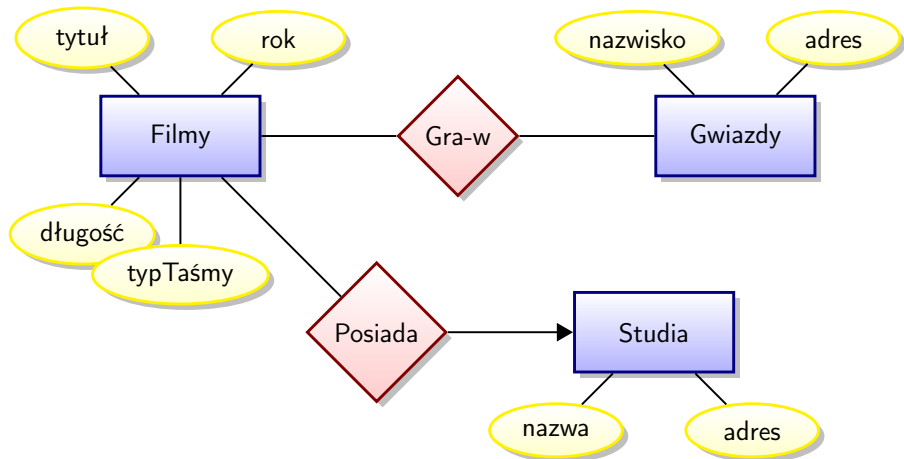
Związek (ang. *relationship*)

Połączenia pomiędzy dwoma lub większą liczbą zbiorów encji.

Przykład

Związek *Gra-w* łączy zbiory *Filmy* i *Gwiazdy*. Film f i gwiazda g należą do związku *Gra-w* jeżeli g występuje w filmie f .

Diagram związków encji

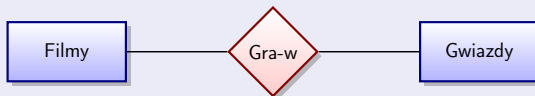
Instancja związku

Przykładowa instancja *Gra-w*

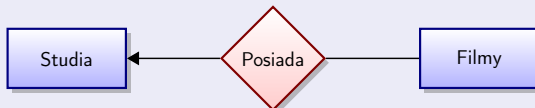
<i>Filmy</i>	<i>Gwiazdy</i>
Nagi instynkt	Sharon Stone
Całe wspomnienie	Arnold Schwarzenegger
Całe wspomnienie	Sharon Stone

Krotność związku

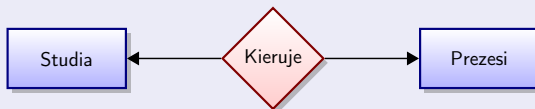
Wiele do wielu

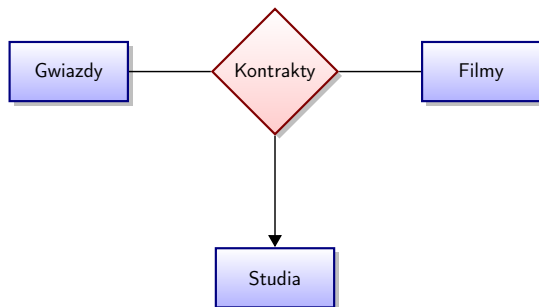
Jeden do wielu

Jeden do jednego

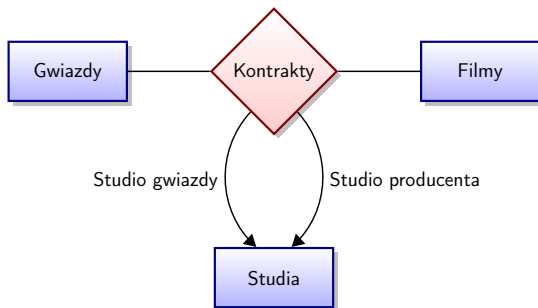

Związek wieloargumentowy

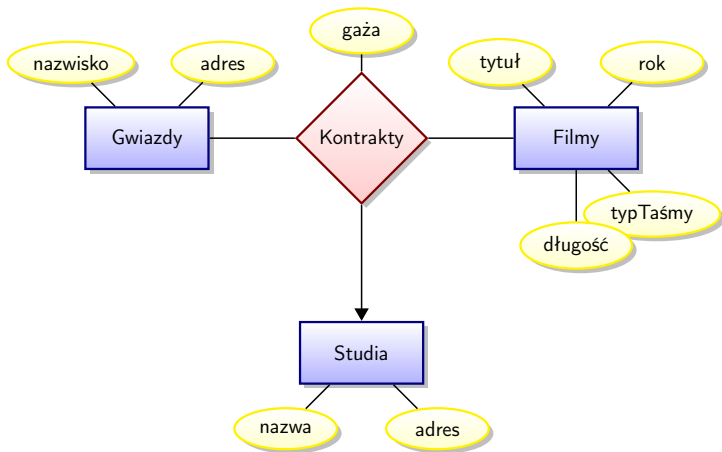
- Gwiazda może zawrzeć kontrakt na występ w konkretnym filmie tylko z jednym studiem.
- Studio może zaangażować wiele gwiazd do jednego filmu.
- Gwiazda może występować w wielu filmach realizowanych przez to samo studio.

Role w związkach

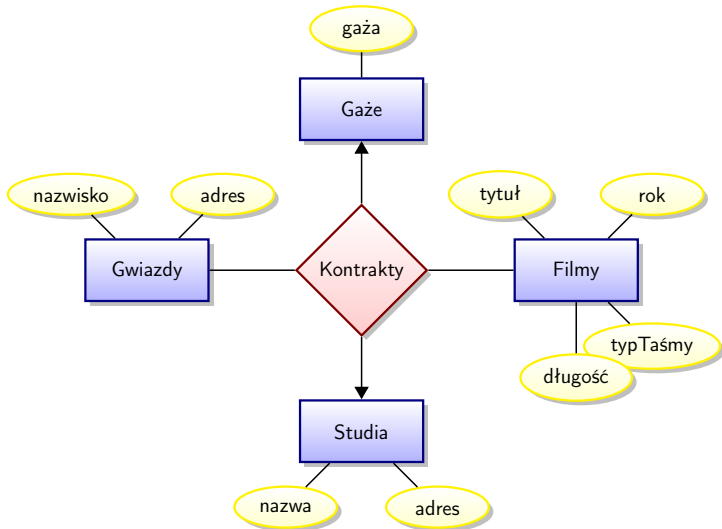

Gwiazda może mieć stały kontrakt ze studiem, które "wypożycza" ją innemu studiu do konkretnego filmu. W kontrakcie dotyczącym występu gwiazdy w filmie biorą udział oba studia.

Atrybuty związków

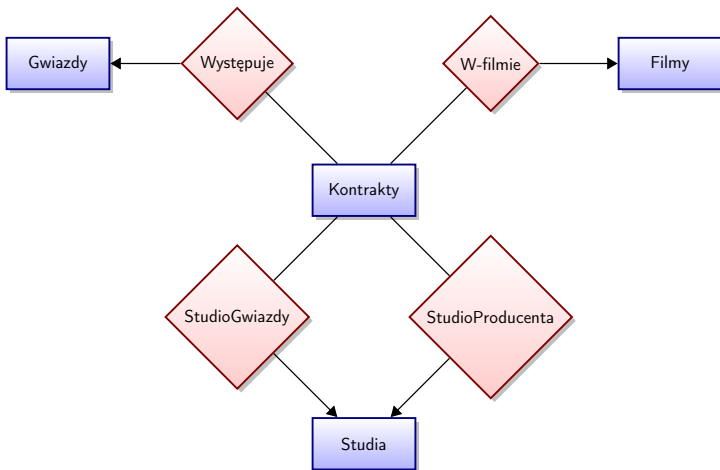

Atrybuty związków c.d.

Atrybuty związków nie są niezbędne, ale niejednokrotnie upraszczają model.

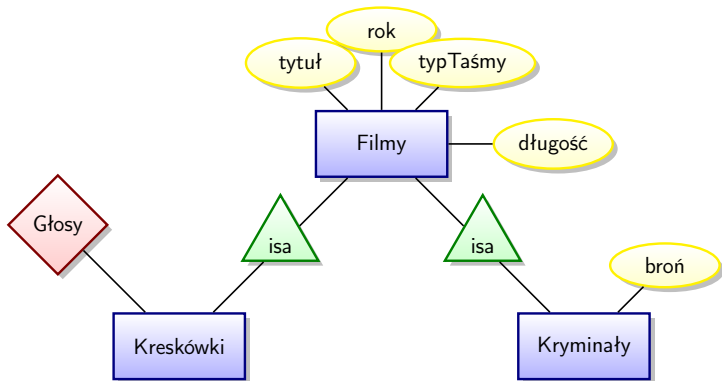
Przekształcanie związków wieloargumentowych w binarne

Uwaga na przyszłość

W ten sposób implementuje się związki wieloargumentowe w modelu relacyjnym.

Podklasy

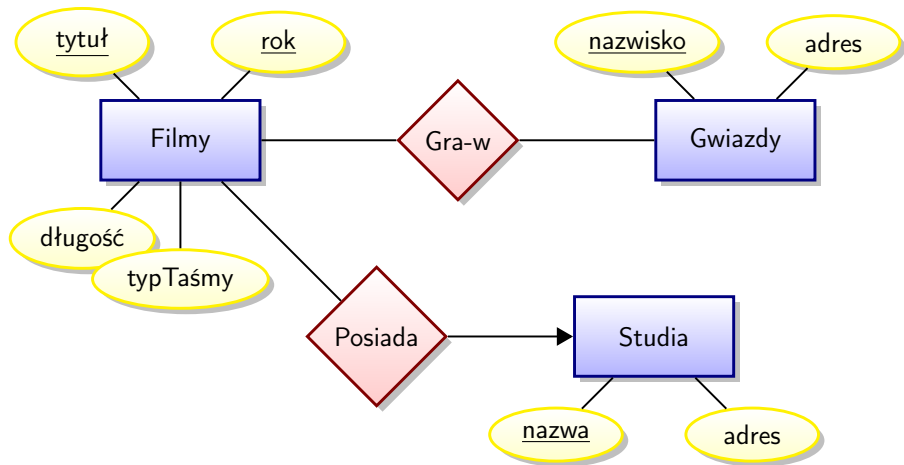
- Niektóre filmy są kreskówkami. Aktorzy w nich nie występują, ale podkładają głos.
- Niektóre filmy są kryminałami. W nich używana jest broń.

- 1 Klucze – zbiory atryburów jednoznacznie identyfikujące encję w zbiorze encji
- 2 Więzy jednoznaczności – wymaganie, aby wartość w określonym kontekście była unikatowa: klucze, związki wiele do jeden
- 3 Więzy integralności referencyjnej – odwołania muszą wskazywać na obiekty, które faktycznie znajdują się w bazie
- 4 Więzy domenowe – wymaganie, aby wartość atrybutu należała do określonego zbioru lub zakresu
- 5 Więzy zasadnicze – inne arbitralnie narzucone warunki

- W każdym zbiorze encji musi być klucz.
- Klucz może składać się z więcej niż jednego atrybutu.
- Zbiór encji może mieć więcej niż jeden potencjalny klucz. Zazwyczaj wyróżniamy klucz główny.
- Jeżeli zbiór encji należy do hierarchii "isa", wszystkie atrybuty klucza muszą należeć do korzenia hierarchii.

Klucze c.d.

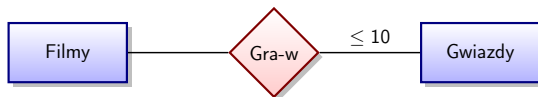

Integralność referencyjna

- Film jest posiadany przez dokładnie jedno studio
- Prezes kieruje dokładnie jednym studiem
- Studio ma co najwyżej jednego prezesa (może być wakat)

Więzy zasadnicze

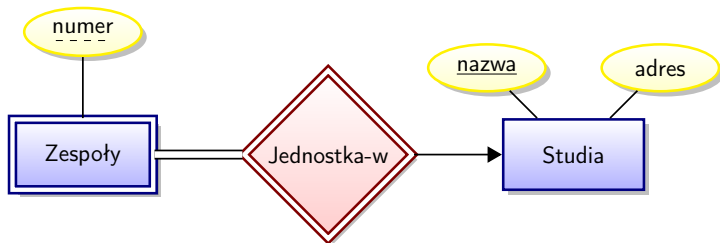
W filmie występuje nie więcej niż 10 gwiazd.

Słabe encje

Mogą istnieć encje, które nie posiadają wszystkich atrybutów swojego klucza. Dwie przyczyny:

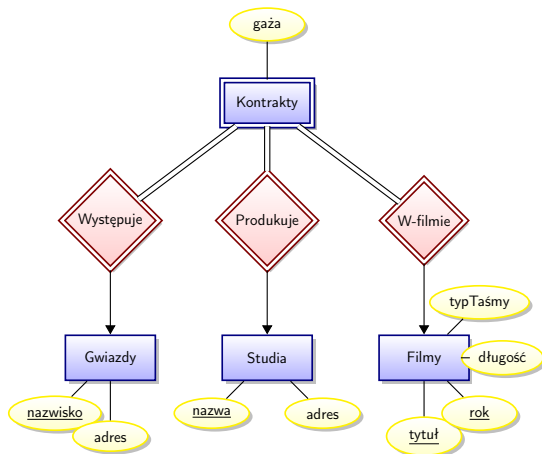
- 1 Encja słaba jest podjednostką innej encji (ale nie w hierarchii "isa") i do jej klucza należy klucz encji nadrzędnej.
- 2 Encja opisuje związek wieloargumentowy.

Słabe encje – przypadek 1

Studia mogą mieć zespoły o tej samej nazwie. Para (nazwa, numer) jednoznacznie identyfikują zespół.

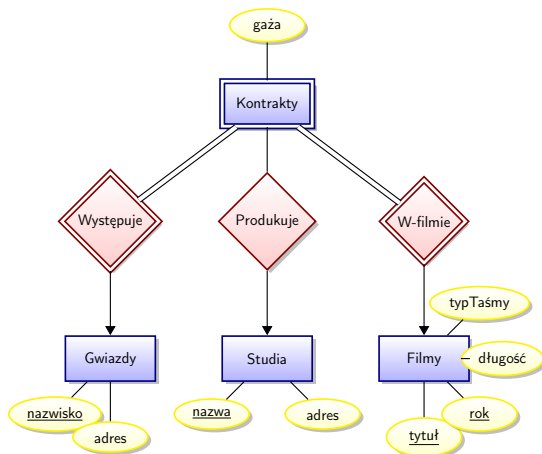
Słabe encje – przypadek 2

W zasadzie film jednoznacznie identyfikuje studio.

Słabe encje – przypadek 2

Tytuł i rok filmu oraz nazwisko gwiazdy jednoznacznie identyfikują kontrakt.

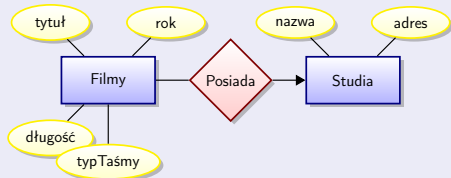
1 Dokładność

Model musi zawierać te encje, atrybuty i związki, które występują w rzeczywistości i żadne inne.

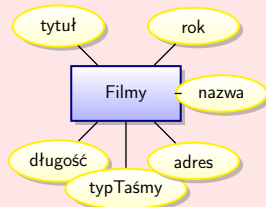
Zasady projektowania

- 1 Dokładność
- 2 Unikanie redundancji

Dobrze

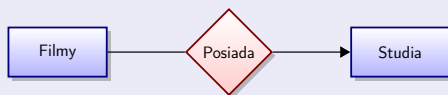
Źle

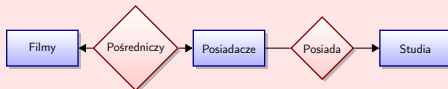
Zasady projektowania

- 1 Dokładność
- 2 Unikanie redundancji
- 3 Prostota

Dobrze

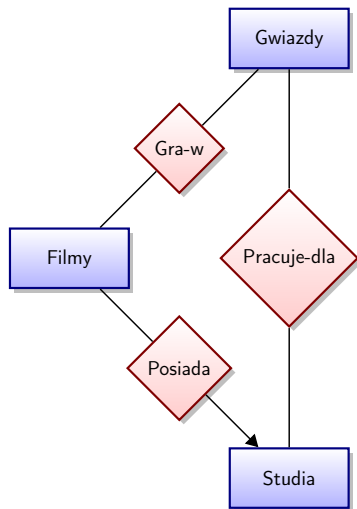

Źle

Zasady projektowania

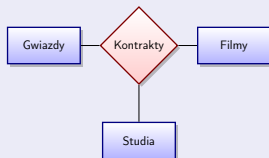
- 1 Dokładność
- 2 Unikanie redundancji
- 3 Prostota
- 4 Wybór właściwych związków

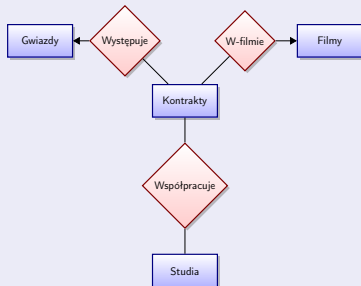
Zasady projektowania

- 1 Dokładność
- 2 Unikanie redundancji
- 3 Prostota
- 4 Wybór właściwych związków
- 5 Dobór właściwych elementów

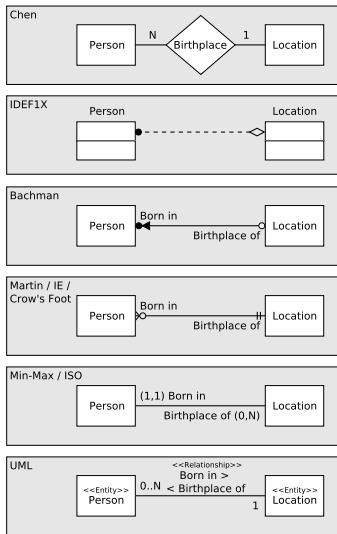
Gwiazda-Film-jedno Studio

Gwiazda-Film-zbiór Studiów

Inne systemy notacji

[http://bioexploratorium.pl/wiki/
Bazy_Danych_i_USlugi_Sieciowe_-_2011z](http://bioexploratorium.pl/wiki/Bazy_Danych_i_USlugi_Sieciowe_-_2011z)